

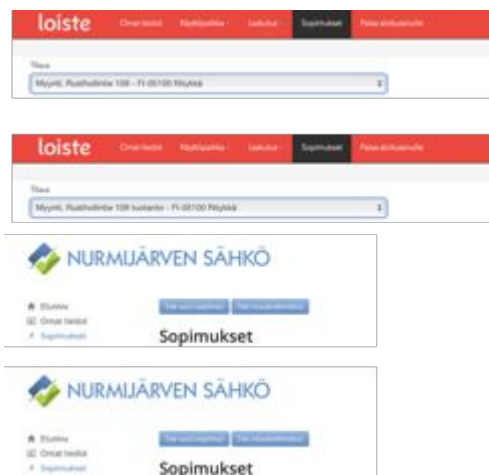
Lähienergialiiton ajatuksia asiakaskeskeisen vähittäismarkkinamallin ominaisuuksista

22.10.2020

Tapio Tuomi, toiminnanjohtaja

Yksi esimerkki nykyisen tilanteen mukaisesta sopimus- ja laskutuskäytännöistä

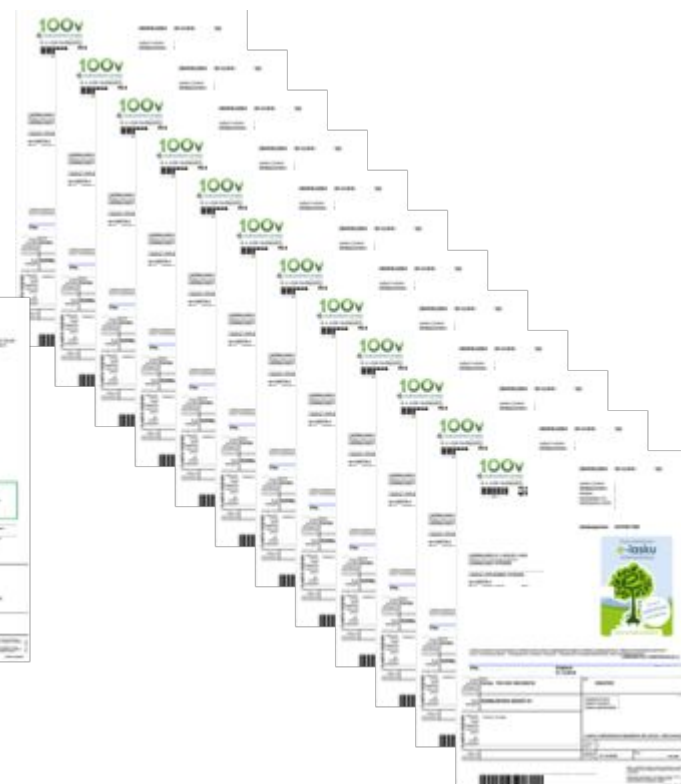
4 kpl sopimuksia kahden eri yhtiön kanssa

Vuodessa 4 kpl laskuja myyntiyhtiöltä (huom. rytmi eri kuin kalenterivuosi)

Vuodessa 12 kpl laskuja jakeluverkkoyhtiöltä

Lausunnossa TEM älyverkkotyöryhmän loppuraportista kantamme oli “Ehdotettu vähittäismarkkinamalli ei juurikaan muuta nykyistä tilannetta kuluttajan näkökulmasta”

- **Lähienergialiitto katsoo, ettei ehdotettu vapaaehtoisuuteen pohjautuva yhden sähkölaskun mallin ole riittävä. Samoin ehdotus, että asiakkaiden on jatkossakin tehtävä erillinen sähkönsiirtosopimus ei ole perusteltu.**
- Jotta Suomen käyttämä vähittäismarkkinamalli olisi mahdollisimman yhteensopiva muiden Pohjoismaiden kesken, tarjoaisi kuluttajille lisäarvoa ja helppoutta, sekä keventäisi koko Suomen sähköjärjestelmän kustannuksia, **pitää yhden sähkönsopimuksen (siirto ja energia, osto ja pientuotanto), yhden laskun ja yhden yhteydenottopisteen olla oletuksena kuluttajien tekemissä sähkönsopimuksissa.**
- Näin toimien sähkömarkkinaosapuolet pääsevät keskittymään omien ydintoimintojen kehittämiseen, parantamaan tuottavuutta ja kuluttajat pystyvät tekemään tasapuolisen vertailun eri sähkönmyyjien kesken. Lisäksi haastateltujen energiayhtiöiden mukaan asiakkaat toivovat yhden laskun mallia.

Asian tarkempi pohdinta lähtee asiakaslähtöisyyden merkityksestä sähkön vähittäismarkkinassa

- asiakkaat saavat helposti selkeän kuvan omasta sähkönkulutuksesta, sen kustannuksista ja niiden jakautumisesta
- tämän tiedon pohjalta he voivat parantaa energiatehokkuuttaan hankkimalla energiatehokkaampia laitteita, muuttamalla sähkönkulutustaan (manuaalisesti, automaatiota säätämällä tms), joiden seuraksena sähkönkulutus ja sähkölasku pienenevät
- sopimusrakenne, laskun sisältö ja tarjolla olevat yhteydenottotavat ovat selkeitä ja helppoja käyttää sekä ymmärtää
- sähkönmyyjien kilpailutus ja tarjouksien vertailu on helposti tehtävissä

Edellytys vähittäismarkkinamallin uudistamiselle on datahubin käyttöönotto

- *“Lähienergialiitto kannattaa työryhmän ehdotusta, että kaikki sähkön laskutukseen tarvittavat mittaukselliset tiedot sijaitsevat keskitetyssä tietokannassa (datahub) ja että ne ovat kaikkien sähkönmyyjien käytettävissä”*

Miten toimia niin, että huomioidaan mahdollisimman monen sidosryhmän tarpeet - unohtamatta asiakaslähtöisyyttä? Laskutus

- Haasteena on eri osapuolien käsittely ottaen huomioon markkinaehtoisuus, luonnollinen monopoli, asiakkaiden oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu.
- Ehdoton minimi on, että lainsäädäntö velvoittaa jakeluverkkoyhtiöt mahdollistamaan yhden laskun kaikissa tilanteissa.
- Yhden laskun tarjoaminen oletusarvona. Onko se lailla säädetty velvoite myyntiyhtiölle vai myyntiyhtiöitä erottava palvelu?
  - Jos velvoite, oman sähkönkulutuksen seuranta kustannuksien osalta helpompaa, kilpailutuksessa tarjouksien vertailu helpompaa
    - mutta viekö myyntiyhtiöiltä yhden palvelun? Kohteleeeko kaikenkokoisia myyntiyhtiöitä tasapuolisesti?
  - Jos vapaaehtoista, kohdellaanko asiakkaita tasapuolisesti? Asiakkaan kilpailuttaessa, tarjouksien vertailu vaikeampaa - miten arvottaa yksi lasku?

Miten toimia niin, että huomioidaan mahdollisimman monen sidosryhmän tarpeet - unohtamatta asiakaslähtöisyyttä? Sopimusten lukumäärä ja osapuolet

Yksi lasku -> yksi sopimus (asiakas ja myyntiyhtiö)

- asiakkaan kannalta suoraviivainen ja helposti ymmärrettävä
- jakeluverkko- ja myyntiyhtiöiden kannalta
  - esim. puitesopimus, jota täydennetään käyttöpaikkakohtaisesti
  - vaatii sopimisen ja vakuujärjestelyt taloudellisten riskien hallinnasta ja jakamisesta. Näissä käsiteltävä esim. miten hoidetaan laskutusrytmien erot (1/kk, 4/vuosi jne), luottoriskien hoitaminen.

Yksi lasku -> kaksi sopimus (kuten nykyään)

- asiakkaan kannalta lasku on helposti ymmärrettävä, mutta onko sen edellytyksenä oltava samat maksuehdot sekä jakeluverkko- että myyntiyhtiön kanssa? Ja kumpi silloin määrää?
- jakeluverkko- ja myyntiyhtiöiden kannalta
  - vaatii sopimisen ja vakuujärjestelyt taloudellisten riskien hallinnasta ja jakamisesta. Näissä käsiteltävä esim. luottoriskien hoitaminen.

Edellytyksen onnistua asiakaslähtöisen vähittäismarkkinamallin toteutuksessa

Yhteenvedona on todettava, että pelkästään tässä esityksessä esiin nostetut asiat ja näkökulmat vaativat kaikkien osapuolien osallistumista: asiakkaat, myynti- ja jakeluverkkoyhtiöt sekä uudet sähkömarkkinatoimijat (erityisesti aggregaattorit tms. jouston tarjoajat).

Näin varmistetaan asian oikeudenmukainen ja tasapuolinen käsittely.

Kiitos mielenkiinnosta ja puhtaan energian käytön edistämisestä

www.lahienergia.org

Liity [jäseneksi](#)

Facebook <https://www.facebook.com/lahienergia>

Twitter [@lahienergia](#)